

Primer curs de catequesi familiar

Parròquia Sant Joan Baptista de Poblenou (Pineda de Mar)

Agost de 2004

Índex de contingut

Presentació.....	2
Primera trobada: Presentació de la catequesi.....	4
Segona trobada: Aprenem a manejar la Bíblia.....	6
Tercera trobada: El món on va viure Jesús.....	9
Quarta trobada: Joan Baptista.....	11
Setena trobada: El missatge de Jesús.....	17
Vuitena trobada: La crida de Jesús. Església-comunitat.....	19
Desena trobada: Passió, mort i resurrecció de Jesús.....	21
Onzena trobada: Després de la resurrecció: Emaús, cenacle.....	22
Dotzena trobada: Fets i cartes del NT.....	23
Tretzena trobada: Sagraments.....	24
Annex 1:.....	28
El món de Jesús	29
Annex 2:.....	30
Pregar és.....	31

Presentació

Des de ja fa una colla d'anys, concretament de l'octubre de 1998, un grup de catequistes de la parròquia ens vam plantejar d'estructurar la catequesi que oferíem a través de dos cursos bàsics amb l'objectiu de donar a conèixer el missatge cristià i a tastar l'experiència de viure'l.

Les trobades de catequesi d'aquests dos cursos són familiars, és a dir, hi participen alhora pares i mares, nenes i nens. Si bé molts dels participants hi acudeixen per tal de preparar la celebració de l'eucaristia dels infants, la catequesi vol ser un espai de reflexió i d'aprofundiment del missatge cristià i, per tant, obert a qualsevol persona que hi estigui interessada.

Les trobades es fan de manera quinzenal (el primer i tercer dissabte de cada mes, d'octubre fins maig) i tenen una durada d'una hora aproximadament. Cada trobada s'emmarca al voltant d'un tema que ens ajuda a anar descobrint el Déu que Jesús ens ha revelat.

Sempre utilitzem la Bíblia com a eina per anar fent aquest descobriment ja que és la Paraula de Déu la que ens narra la història de l'amor que Déu ens té i com nosaltres podem correspondre-hi.

El primer curs d'aquesta catequesi familiar vol iniciar els participants en el coneixement de la Bíblia i, alhora, endinsar-nos una mica en els evangelis com a primer pas per conèixer la figura de Jesús i el seu missatge. A continuació trobareu els esquemes de les sessions d'aquest primer curs.

Des de fa ja uns quatre cursos, quan acabem la sessió de catequesi ens trobem plegats els diferents grups per tal de fer una estona de pregària a l'església. Sabem que el coneixement de Déu no és només un saber intel·lectual sinó, i sobretot, una experiència de relació amb aquest Déu que ens estima i vol la nostra felicitat. Per això, volem fer l'experiència de la pregària com a espai de trobada amb Déu i amb la comunitat cristiana. L'estructura de la pregària comunitària és molt senzilla: algun cant, algun text de la Bíblia o altres pregàries, i pregària del Parenostre. La pregària és conduïda per algun dels catequistes cada vegada, mostrant així la diversitat de maneres -segons cada persona- de fer la seva pregària i invitant a tots a aquesta experiència de relació amb Déu que se'ns dona gratuïtament.

Per a les sessions de catequesi serà bo tenir en compte alguns d'aspectes:

- *depenent dels grups de catequesi, l'assistència és molt variable però sempre hi ha famílies que no vénen a totes les sessions. Per això -i segons les possibilitats del tema i del temps de què disposem- va bé iniciar una sessió buscant el lligam amb la darrera i recordant així alguns fragments de l'evangeli que ja hem explicat (algun nen/a els pot explicar). Això fa possible que, els qui no van venir, puguin agafar una mica el fil i, alhora, els que eren a la darrera sessió poden recordar-ho.*
- *en segon lloc, cal tenir en compte el llenguatge que utilitzem per a dirigir-nos als participants, en el sentit de no donar per sabuts conceptes o fets que els poden ser totalment desconeguts ja que, alguns pares i mares, no han seguit una formació pel que fa a l'experiència cristiana ni han participat en cap grup o comunitat. Poden tenir algun referents dels seus pares, o de circumstàncies que, actualment, queden totalment desfasades. (Per exemple què poden entendre per pecat, o bé què recordem i celebrem durant la setmana santa).*
- *a cada trobada cal portar la Bíblia. Poden utilitzar alguna que tinguin a casa; si l'han d'adquirir, poden optar per la Bíblia Catalana. Traducció Interconfessional (BCI). També se'ls pot convidar a portar alguna llibreta on poden anotar les cites de la Bíblia que anirem treballant per si després volen recordar-les a casa o en altres moments.*
- *les cites de la Bíblia que es suggereixen per llegir i treballar en cada sessió són orientatives. Pel mateix tema, se'n poden trobar d'altres que poden ser igualment adients.*

Primera trobada: Presentació de la catequesi

La finalitat de la catequesi és dedicar un espai de temps perquè com a cristians que som (acceptem Jesús com l'únic Senyor, com el Guia i el Mestre) ens esforcem a conèixer el seu missatge, la seva Bona Notícia i a descobrir els camins del Regne de Déu.

Seguir Jesús ens demana, doncs, llegir la Paraula de Déu i fonamentar-hi la nostra vida i, per això, és important que coneguem cada vegada més aquesta Paraula i què ens vol dir.

La catequesi ens pot ajudar a descobrir i conèixer:

* la Bíblia

Hem preparat alguns temes que ens ajudin a conèixer la Bíblia, i més concretament, durant aquest primer curs, la persona de Jesús, l'entorn on va viure i el seu missatge. Per cada sessió de catequesi buscarem fragments de la Bíblia que, d'una banda, ens facilitaran l'aprendre a manejar-la i, d'altra banda, ens donaran idees bàsiques per poder parlar del tema.

* la comunitat cristiana

L'experiència de conèixer i seguir Jesucrist no és solament individual sinó que té una dimensió comunitària, és a dir, la vivim i l'anem fent créixer amb els altres, amb totes les dones i els homes que volen viure aquesta mateixa experiència.

La parròquia és la comunitat que podem tenir més propera i on podem trobar persones que viuen i comparteixen la mateixa fe en Jesús.

La catequesi també ens pot ajudar a apropar-nos pares i fills, llegint la Paraula de Déu, comentant-la i intepretant-la; cal tenir en compte que, a vegades, no ens és fàcil trobar espais quotidians per a fer-ho i parlar -pares i fills- de la nostra experiència com a persones creients en Jesús.

La catequesi és lliure, és un espai que oferim des de la parròquia per conèixer el missatge cristià adreçat a tota persona que hi pugui estar interessada. No és només per fer la primera comunió ni tampoc per complir quelcom que "s'ha de fer". No té una durada determinada sinó que és un procés de coneixement que pot durar tota la vida.

La catequesi és una oportunitat més per descobrir i aprofundir el missatge cristià però cal tenir en compte que, per celebrar la nostra fe amb la comunitat, la trobada més important és la celebració de l'eucaristia.

Comentem els horaris de les celebracions de l'eucaristia, les celebracions "especials": de la reconciliació, nadal, pasqua, celebració de la pau. També podem anomenar les diferents activitats de la parròquia perquè coneguin una mica els diferents grups i la

tasca que desenvolupen.

Convidar-los a que portin la Bíblia en cada sessió; si n'han d'adquirir una, poden optar per la BCI. No fem servir cap altre material, en algun moment podem donar algun mapa, o altra dibuix pels nens. Els textos que citem els anotem a la pissarra; si volen poden portar una llibreta i anotar-ho per repassar-los a casa amb els nens.

Expliquem que, després de cada sessió, ens trobem amb els altres grups per fer una estona de pregària a l'església.

Al mateix temps, durant el curs de catequesi hi ha dues trobades -abans de Nadal i de Pasqua- en què ens trobem a la celebració de l'eucaristia de les 8 del vespre del dissabte amb els diferents grups i la resta de la comunitat cristiana, que s'aplega habitualment en aquesta missa, per tal de celebrar aquestes dues festes.

Si volen comentar o expressar alguna opinió...

Si hi ha temps, i hi ha algunes Bíblies podem començar a veure'n algunes parts: AT i NT; índex, abreviatures, introduccions a cada llibre...

Segona trobada: Aprenem a manejar la Bíblia

La Bíblia és un conjunt de llibres, concretament setanta-tres, que es divideixen en dues grans parts: l'Antic Testament (format per quaranta-sis), i el Nou Testament (format per vint-i-set llibres). El mot "Bíblia" prové de la llengua grega i significa "(els) llibres".

La Bíblia no és un llibre històric o científic, no l'hem d'entendre al peu de la lletra. Ens trobem amb uns textos escrits fa molts anys per autors que tenien una mentalitat ben allunyada de l'actual. Hi ha un salt considerable entre molts dels costums, idees, i expressions que apareixen en la Bíblia i allò que es viu en el moment present. Està escrita per diferents autors, amb estils molt diversos i en moments històrics també diferents. Tot això fa que sovint trobem dificultats per entendre el que ens vol dir la Bíblia.

La Bíblia és la història del poble de Déu i ens mostra quina relació vol tenir Déu amb tots els homes i les dones de tots els temps, així doncs, quina relació vol tenir Déu amb nosaltres. La Bíblia és la Paraula de Déu perquè entenem que, a través del que es diu en tots aquests llibres, Déu ha parlat i continua parlant als homes i les dones sempre, comunicant-se ell mateix i donant-los el seu amor.

Els textos bíblics donen respostes, però sobretot ensenyen a fer camí. Ha estat escrita per uns autors que volen implicar els seus lectors, que volen posar-los dintre del text i no pas fora. Són una invitació a descobrir una història i, alhora, una proposta de vida. Per això, la Bíblia no és un llibre caducat, una peça de museu. És un llibre sempre viu, en el qual cadascú pot trobar-hi el Déu que dóna vida.

L'Antic Testament ens fa conèixer la història d'un poble -el poble d'Israel- el qual descobreix, enmig dels esdeveniments que passa, la intervenció de Déu mateix i el reconeix com a únic Déu i Senyor. I, alhora, viu i experimenta que Déu el reconeix com el seu poble. D'aquest reconeixement mutu se'n diu aliança (AT: antiga aliança).

El Nou Testament comença amb la vida de Jesús de Natzaret, el Fill de Déu que ens mostra qui és el Pare. Déu parla a través dels fets i les paraules de Jesús. Els cristians afirmem que Jesús realitza l'aliança nova, anunciada pels profetes d'Israel. Amb Jesús, Déu fa un nou pacte amb tota la humanitat i no únicament amb un sol poble. Els llibres que formen el Nou Testament (o Nova Aliança) reflecteixen la vida de Jesús, el seu missatge i la vida de les primeres comunitats cristianes.

Comencem a endinsar-nos en el món de la Bíblia. Avui farem una primera ullada per conèixer com estan estructurats els diferents llibres i altres elements que ens ajuden

a conèixer-la:

- *índex general
- *llibres de la Bíblia (ordre alfabètic i ordre de col·locació)
- *introducció a cada llibre
- *mapes (els de la BCI els tenim a la sala de catequesi; podem fer-hi una ullada)
- *vocabulari (al final, o bé alguna explicació breu a peu de pàgina)
- *quadres cronològics

Les dues grans parts de la Bíblia: Antic i Nou Testament.

Com se citen els llibres: nom (veure abreviatures), capítol (nombre gran) i verset (nombre més petit).

- Exemples:
- Gènesi (Gn) 1, 1
 - Ex 3, 11-15 (l'interval de versets s'assenyala amb un guionet)
 - Sl 27, 1 (en el llibre dels salms fixar-nos amb la numeració en negreta, la que està entre parèntesi correspon a una altra traducció de la Bíblia)
 - Llegir primer fragment de la *introducció al Nou Testament*.
 - Evangelis: són quatre. Buscar la paraula "evangeli" al vocabulari del final de la Bíblia (BCI).
 - Evangeli segons Mateu: veure introducció (no és pròpiament el llibre). L'Evangeli s'inicia amb el títol i el text numerat per capítols i versets.
 - Evangeli segons Marc: Mc 1, 1. En moltes bíblies hi ha petits títols al començament o enmig dels capítols que es refereixen al tema que tractarà el fragment que segueix. A sota d'aquests títols, s'indiquen cites d'altres evangelis on es parla del mateix tema.
Exemple: baptisme de Jesús. Llegir-lo a Mc 1, 9-11. També és a Mt 3, 13-17; Lc 3, 21-22; Jn 1, 32-34.
Podem explicar que més endavant parlarem de Joan Baptista; com el baptisme de Jesús es va fer en el riu Jorda i assenyalar-lo en els mapes; es pot llegir la paraula baptisme en el vocabulari (BCI)...
 - Dels evangelis, que són els llibres dels que aquest curs parlarem més podem anotar-nos els seus noms, abreviacions i ordre de col·locació. Anirà bé recordar-ho a cada sessió, es memoritza fàcilment i això ajuda a l'hora de buscar noves cites.

En aquesta sessió es pot anar introduint alguns fets, personatges o llocs que ja coneixerem més endavant perquè no ens quedem en una sessió molt mecànica de buscar "lletres i números". Sobretot, però, no ens "atabalem" que la mecànica de buscar en la Bíblia ja l'anirem adquirint a poc a poc. Del que es tracta és de perdre-hi la por.

Tercera trobada: El món on va viure Jesús

Els esdeveniments relacionats amb el Nou Testament van tenir lloc sobretot a Palestina, i en alguna altra regió veïna del Mediterrani. Tots aquests territoris es trobaven en aquell moment sota el domini de l'imperi romà.

Avui ens fixarem en aquest país, Palestina, i en els diferents llocs per on va transcórrer la vida de Jesús i la dels qui l'acompanyaven. Encara que, en els evangelis, no hi ha una descripció del context de l'època, l'anem descobrint a través de la vida de Jesús. També ens ajuden a situar-nos les introduccions al Nou Testament i als diferents evangelis.

Veiem el mapa d'Europa i Àsia per situar-hi Palestina (es correspon amb l'actual Israel, aproximadament). Palestina es dividia en tres grans regions: Galilea, Samaria i Judea.

Hi ha diverses zones de desert i de muntanya (al mapa en colors marró); el riu Jordà que gairebé travessa tot el país de nord a sud, neix a la muntanya de l'Hermon i desemboca al mar Mort; el llac de Galilea. Veiem els mapes en les diferents bíblies, a més de situar-ho en els que tenim penjats a la paret. Al final de la sessió podem donar uns mapes en blanc als nens perquè hi situin els llocs que hem anat identificant. Poden portar el mapa a cada sessió i anar-lo completant a mesura que coneguem més indrets de Palestina.

Veiem algunes cites sobre la vida de Jesús en aquests indrets: (seguim, més o menys, un ordre cronològic de la seva vida)

- * Lc 2, 1-7 (Jesús neix a Betlem de Judea)
- * Lc 2, 39-40 (Jesús creix)
- * Mc 1, 9 (Baptisme de Jesús)
- * Mt 4, 18-20 (Crida dels primers deixebles)
- * Jn 4, 1-5 (Jesús recorre Palestina: és el principi del passatge de Jesús i la samaritana).
- * Jn 2, 1-2 (Les noces de Canà)

La principal activitat econòmica de Palestina era l'agricultura, sobretot a Galilea, on es produïen sobretot cereals. A la regió de Judea també s'hi practicava la ramaderia. Altres activitats eren la pesca i diverses formes de treball artesà. Una bona part de la població habita en poblets en els quals hom viu del que produeix. En les viles mitjanes ja hi és més present l'artesania i el comerç; això porta a una certa

especialització: hom viu de l'ofici que té i la moneda serveix ja per a l'intercanvi dels productes que cadascú produeix.

La gent solia desplaçar-se a peu, i els més rics i els comerciants, en carruatges; també era important el transport marítim. El comerç terrestre es feia a través d'una xarxa de vies de comunicació que cobria tot l'imperi romà (recordem que durant la civilització romana es van construir moltes vies de comunicació i, en les ciutats, edificis públics, llocs de relació i vida social).

A Jerusalem, la ciutat més important, la primera font de riquesa era el temple. En ocasió d'algunes festes, es concentraven a la ciutat grans multituds per participar en el culte. A part dels ingressos que suposava aquesta afluència de gent, tots el jueus, estaven obligats a pagar un tribut per sostenir el culte del temple de Jerusalem.

Avui veiem, bàsicament, la situació geogràfica i la manera com vivia la gent del temps de Jesús. Cal conèixer-ho una mica perquè Jesús ens va descobrir el seu missatge i la seva proposta de vida a través de tot el que viu en el seu temps.

Si avui hi ha més temps podem endinsar-nos una mica més en la situació política i religiosa. De tota manera, aquests aspectes els veurem en una altra sessió sobre el món de Jesús.

Si queda temps per buscar més cites, podem introduir:

* l'ofrena d'una vídua pobre: Lc 21, 1-4

* paràbola del bon samarità: Lc 10, 30ss (llegir nota a del verset 30 per veure què són les notes explicatives)

Quarta trobada: Joan Baptista

Avui coneixerem el personatge de Joan Baptista, el qual va parlar a la gent de Jesús abans que, aquest, comencés a predicar.

Fem un breu repàs als mapes i indrets principals que vam veure l'últim dia ja que, la vida de Joan Baptista també es desenvolupa en aquests llocs (Galilea, llac de Genesaret, riu Jordà...).

Anem a buscar cites que ens parlin de Joan Baptista:

* Lc 1, 5-14 (anunci del naixement de Joan Baptista. Llegir algunes de les notes enmig del text per entendre una mica tot el sentit de fragment: nota d, e, f. Buscar el mot àngel en el vocabulari del final per quedar-nos amb el sentit de "missatger, el qui ve de part de Déu" i desfer-nos d'imatges que hem pres de la iconografia que n'esbiaixen el significat).

* Lc 1, 57-58 (naixement)

* Lc 1, 80 (creixença i vida al desert)

* Lc 3, 2.10-14 (predicació) Llegir nota n on explica qui eren els cobradors d'impostos; recordar que Palestina estava sota el domini de l'imperi romà.

Joan anuncia la vinguda de Jesús i el seu objecte és portar la gent a un canvi de vida; és urgent perquè l'enviat de Déu arriba. Proposa una nova manera de viure i fa una crida a l'honestedat, a compartir, a fer un canvi de cor (conversió). Joan invita a fer un gest públic -el baptisme- per a qui vol fer aquest canvi. Per això rep el sobrenom del batejador o baptista.

Joan Baptista prepara el camí per Jesús. Segons la data en què fem aquesta trobada podem parlar de com durant l'Advent també preparem el camí per celebrar el Nadal. Podem explicar -encara que no ho llegim- que, al vocabulari de la Bíblia hi surt la paraula "cor" on explica que, en la mentalitat bíblica, el cor no es refereix només al sentiments sinó sobretot al pensament i a la voluntat, i s'identifica amb la persona. Cal anar recordant que tot el món de la Bíblia és molt diferent del nostre i hem d'entendre el significat de moltes coses per copsar-ne el missatge. Per això ens ajuda el vocabulari, introduccions, etc.; d'altra banda ens podem trobar textos que difícilment entendríem.

* Mc 1, 4-8 (predicació) Comparar amb el relat anterior de la predicació, fer veure que els evangelis no són idèntics; depenent de l'autor i de qui anaven dirigits expliquen

alguns fets de manera diferents o bé, fins i tot, alguns relats d'un evangeli no els trobem en un altre. Els fets més importants de la vida de Jesús, la seva passió, mort i resurrecció si que els trobem en tots els evangelis. Podem exemplificar-ho amb el fet que si, tres o quatre de nosaltres, expliquéssim un mateix fet remarcaríem punts diferents.

Si hi ha temps podem llegir la nota a del verset primer.

* Lc 3, 18-20 (empresonament)

* Mc 1, 9-11 o bé Mt 3, 13-17 (baptisme de Jesús)

En el vocabulari, baptisme explica que era una pràctica per purificar, és a dir, "treure's" o "netejar-se" de tot allò que no es podia fer servir pel culte a Déu. Joan Baptista utilitza aquest ritu com a signe de perdó dels pecats i com a preparació per la vinguda del Regne, de Jesús. Si cal, explicar mínimament què vol dir pecat.

Avui, pels qui volem seguir Jesús, el baptisme té un altre significat. És el sagrament, el signe que ens fa formar part de l'Església, la comunitat dels seguidors de Jesús. En parlarem cap al final del curs, quan parlem dels sagraments.

El baptisme de Jesús està explicat en tots quatre evangelis, d'una manera una mica "grandiosa". Volen dir-nos que va ser el lloc d'una presa de consciència de la missió de Jesús. Assenyala l'inici d'una nova etapa. Si bé, fins ara, l'evangeli no ens parla massa de la vida de Jesús, a partir d'aquest moment comença la seva vida pública, la seva predicació a través de la qual es donarà a conèixer a molta gent.

* Mt 14, 3-12 (mort de Joan Baptista). Si el text és molt llarg, es pot retallar i llegir només els versets 3.5.9-10.12

Cinquena trobada: El naixement de Jesús

Fer parar l'atenció que el naixement de Jesús és el fet principal que celebrem per Nadal perquè, sovint, el sentit real de la festa pot quedar esbiaixat per altres factors socials, culturals, etc.

Podem iniciar la sessió parlant del què celebrem per Nadal i com ho celebrem (en altres trobades el tema no facilita que comencin a parlar els participants, però en aquest cas alguna cosa o altra pot sorgir). A continuació emmarcar la celebració cristiana del Nadal: recordem el naixement de Jesús.

(De la mateixa manera que quan celebrem el nostre aniversari hi ha aspectes més importants i d'altres que ho són menys, també en la celebració del Nadal cristià hi ha aspectes fonamentals i altres relatius o bé que han anat canviant al llarg de la història. Aquesta reflexió ens pot servir per posar més èmfasi en el que és pròpiament el Nadal cristià i el que es viu més com a producte de la societat en què vivim).

Anem a veure què ens diu l'Evangeli sobre el naixement de Jesús:

* Lc 1, 26-38 (anunci del naixement)

En l'anunci del naixement de Joan Baptista també sortia el mot "àngel". Recordem el seu significat o tornem a buscar-lo en el vocabulari de la Bíblia.

Del verset 27 podem llegir o explicar la nota *u* i la nota *w*. Es pot explicar una mica com podia fer-se un casament en aquella època i com el text assenyala la intervenció de Déu en el naixement de Jesús.

* Lc 1, 39-42 (Maria visita Elisabet) O bé es pot llegir fins el verset 45.

Situem els llocs que s'anomenen en els mapes en els dos textos. Recordem que Elisabet és la mare de Joan Baptista.

* Lc 2, 1-20 (naixement de Jesús) o bé 1-12.16-18

Aturar-nos en aquest fragment i explicar el context del naixement de Jesús: què és un cens, recordar el domini de l'imperi romà sobre Palestina, llegir notes *o* (situar-nos en com es desplaçava la gent de l'època) i *p* (*és un primer senyal de com Jesús sempre estarà al costat dels més febles o dels menys valorats socialment*).

Podem fer parar l'atenció en què el text no ens parla del "bou i la mula" (els nens sovint els citen). Remarcar que l'essencial és del que ens parla la Bíblia; altres elements han estat afegits d'altres llibres, de costums, tradicions, etc.

* Mt 2, 1-11 (visita d'uns savis d'Orient) o bé llegir 1-2.9-11. En el verset 5 apareix el mot profeta que es pot buscar en el vocabulari de la Bíblia.

Si sorgeix el tema dels "reis" podem comentar que aquest fet que hem llegit el recordem o celebrem en la diada de reis. Es pot llegir la nota v del verset 1.

Per introduir que Jesús és el Fill de Déu i el qui l'ha revelat:

- Jn 1, 18 ("A Déu, ningú no l'ha vist mai")
- Jn 3, 16 ("Déu ha estimat tant el món, que ha donat el seu Fill únic")
- Mt 1, 22-23 ("... i li posaran el nom d'Emmanuel, que vol dir Déu amb nosaltres")

Sisena trobada: El món de Jesús

Fins avui hem parlat del naixement de Jesús, dels llocs on va passar la seva vida i d'algun altre personatge, com Joan Baptista. Avui ens fixarem amb els diversos grups de gent que van viure en el temps de Jesús i que van conviure amb ell.

Sovint l'Evangeli ens parla de com Jesús parlava amb els fariseus, escribes, o com s'acostava als pobres o als qui eren considerats pecadors. A través del que Jesús els diu, com es dirigeix a ells, com els tracta... anem descobrint quin missatge ens vol transmetre. Per això és important conèixer una mica aquests grups de gent, perquè ens ajuda a entendre les relacions que estaven establertes en aquell temps i quina consideració en fa Jesús.

* Lc 6, 6-11 (curació en dissabte)

Buscar "sinagoga" al vocabulari de la Bíblia. És un lloc on va sovint Jesús i els evangelis ho refereixen.

Llegir nota j: explicar que, pels jueus, el dissabte era el dia en que es recordaven fets importants de la història d'Israel i era un dia de repòs, manat en la Llei jueva.

Remarcar l'interés de Jesús per la persona i per la vida més que per la llei.

El text cita els mestres de la Llei i els fariseus.

Repartim el full on està explicat qui eren els diferents grups coetanis amb Jesús. (veure annex 1)

* Lc 19, 1-7 (Jesús i Zaqueu)

Llegir notes v i w.

Llegir -en el full explicatiu- qui eren els publicans i perquè eren considerats pecadors.

Introduir quin és el canvi d'actitud que fa Zaqueu quan descobreix Jesús. És el que en l'evangeli s'anomena conversió i ho trobarem en diferents moments i persones. (Ja n'havíem parlat amb Joan Baptista)

* Mt 23, 1-3. 6-10 (crítica als fariseus)

O bé llegir els versets 25- 28

Llegir també el començament del verset 13 (nota c) on explica el perquè de les crítiques de Jesús.

Explicar què vol dir el contrast entre els ensenyaments dels fariseus i la seva vida (pensen molt en detalls, legalismes...; obliden actituds fonamentals per Jesús; fan ostentació...).

Al vocabulari de la Bíblia es pot buscar fariseu, saduceu, levita, gran sacerdot, sanedrí, llei ...

* Mt 26, 1-5 (gran sacerdot)

* Mt 26, 57-60 (sanedrí)

* Mc 12, 41-44 (l'ofrena d'una vídua pobre)

* Lc 10, 38-39 (Jesús és acollit a casa de Marta)

Setena trobada: El missatge de Jesús

El missatge de Jesús el descobrim a través del que diu, del que fa, de com viu... En la darrera trobada, vam començar a endevinar aquest missatge en la manera com Jesús es relaciona amb els diferents grups amb qui conviu, i en tot allò que, per a ell, és important. (Recordem el passatge de Zaqueu, el publicà i la curació en dissabte)

Algunes cites per conèixer quin és el missatge que Jesús va proclamar:

* Lc 10, 30-37 (paràbola del bon samarità)

Primer de tot, aclarir amb l'ajuda del vocabulari què vol dir "paràbola" i després explicar el significat d'aquesta recordant el diferents grups citats que vam veure en la darrera sessió.

Llegir notes a, c i e.

* Lc 15, 1-2 (Jesús i els pecadors)

* Lc 4, 42-44 (Jesús predica per tot Galilea)

Jesús ens parla del Regne de Déu; anuncia una "Bona Notícia". Aquest missatge està destinat a tothom i només cal fer un canvi de cor i posar-se a fer camí.

* Mc 4, 30-32 (paràbola del gra de mostassa)

* Mt 13, 44 (paràbola del tresor amagat) Llegir nota w.

* Mt 13, 45-46 (paràbola de la perla)

* Lc 13, 20-21 (paràbola del llevat)

• Lc 17, 20-21 (la vinguda del regne) Llegir notes b i c.

•

Amb totes aquestes cites expliquem que ens diu Jesús sobre el Regne de Déu. Un regne, per al poble d'Israel evocava la grandesa del passat i, a la vegada, el regne de justícia i de pau que els profetes havien anunciat. Anunciar un regne no suposa només un canvi personal sinó una renovació total de tots els homes i dones que formen una societat. El Regne de Déu vol significar com Déu mateix s'insereix en aquest món per fer-lo nou; la seva presència, la seva vida, el seu amor renoven totes les coses, si els homes accepten viure-ho.

Joan Baptista havia començat a parlar d'aquest Regne. Ara ja ha començat, amb Jesús, el Fill de Déu, i vol escampar-lo arreu. El Regne de Déu és el projecte de Déu Pare en Jesús i en tots els que l'escolten i volen viure i seguir el seu missatge.

* Jn 15, 8-12 (el manament nou)

Si queda temps:

* Lc 14, 15-24 (paràbola dels convidats al banquet) Llegir notes *e i h*.

Vuitena trobada: La crida de Jesús. Església-comunitat

Avui veurem com seguir Jesús és, primer de tot, una resposta positiva a la crida que Ell mateix fa a cadascú de nosaltres. En els diferents evangelis descobrim com Jesús cridava els seus primers amics i les actituds que, aquest fet, desvetllava en ells.

Cites que exemplifiquen la crida de Jesús:

- * Mt 9, 9-13 (Jesús crida Mateu a seguir-lo)
- * Mt 4, 18-22 (Crida dels primers deixebles)
- * Mt 4, 23 (Activitat de Jesús)
- * Lc 6, 12- 15 (Elecció dels dotze)
- * Lc 19, 1-10 (Jesús i Zaqueu)

Fem una breu reflexió sobre què exigeix una resposta afirmativa a la crida de Jesús (canvi de vida, d'actituds, posar en segon terme altres activitats i preocupacions, etc...). Podem recordar les actituds dels tres personatges que passen davant l'home apallissat en la paràbola del bon samarità que se'ls fa força entenedora.

En les últimes trobades hem conegut una mica més la vida de Jesús, el que va fer, el que ens va dir, amb quines persones i grups es va relacionar... Avui veiem que Jesús no va anar sol sinó que, ben aviat, va reunir un grup d'amics que el segueixen. Tot aquest grup, i tots els que avui volem seguir Jesús i el seu missatge formem l'Església.

Església és una paraula que ve del grec i vol dir "assemblea convocada", és a dir, comunitat, grup, reunió... convocada pel mateix Jesús perquè ell és el nostre Senyor, el nostre guia, el nostre mestre.

De la mateixa manera que ens trobem amb altres grups per fer o celebrar altres esdeveniments, ens trobem amb la comunitat cristiana per escoltar la Paraula de Déu, celebrar la nostra fe i fer camí amb els altres.

Podem diferenciar església (l'edifici) i comentem què hi trobem (bancs, altar, sagrari, imatges...) i què hi fem quan hi anem (si hi han anat, per a què o què hi han celebrat).

I l'Església, la comunitat dels seguidors de Jesús. També la podem anomenar Poble de Déu (terme del CVII).

Novena trobada: La pregària

Hem anat parlant de diferents aspectes del que Jesús ens diu, del que fa, del que ens ensenya; en definitiva, anem coneixent el missatge que ens dóna...

Jesús també ens ensenya a pregar.

Cites que ens parlen de la pregària:

- * Lc 6, 12-13 (Jesús prega abans de l'elecció dels dotze)
- * Mt 6, 5-8 ("...quan preguis entra a la cambra més retirada...")
- * Mt 11, 25-26 ("...t'enalteixo, Pare...")
- * Mt 26, 36-39 (pregària de Jesús a Getsemaní)
- * Lc 11, 1-4 (ensenyament sobre la pregària: el parenostre)

A mesura que anem llegint les cites explicar que els evangelis ens mostren aquesta dimensió de la vida de Jesús: la seva relació amb Déu, a qui anomena Pare.

La pregària consisteix a establir amb Déu una relació. Una relació amb algú que sabem que ens estima i que podem comparar amb la relació amb el pare o amb la mare (o amb algú de qui ens sabem estimats).

Jesús a través de la seva pregària ens mostra com va aprenent a confiar amb Déu Pare, a descobrir la seva missió; Jesús prega abans de qualsevol fet important, prega per demanar ajuda en moments difícils, i també davant qualsevol fet de la seva vida quotidiana.

També nosaltres podem aprendre, en la pregària, a conèixer Déu i saber com vol que visquem. La pregària és una relació que podem fer créixer o que pot desaparèixer si no la cuidem. (Podem posar l'exemple d'una relació amb un amic).

Jesús ens ensenya a pregar. Expliquem el significat dels versets del parenostre.

L'Església també ens ha ensenyat altres pregàries (algunes potser les hem llegit o escoltat en alguna celebració o en la pregària que fem al final de la catequesi).

Podem pregar de manera individual o comunitària.

Es pot repartir alguna pregària o bé alguns textos o frases que expliquen què és pregar. (veure annex 2)

Desena trobada: Passió, mort i resurrecció de Jesús

Podem iniciar la sessió explicant que aquests fets de la vida de Jesús els recordem i celebrem durant la Setmana Santa i veure què coneixen del que se celebra aquests dies o quins signes exteriors trobem en el nostre entorn (molt diferents de fa algunes dècades): ambient de vacances, "espectacles religiosos"...

Els cristians celebrem i recordem la passió, mort i resurrecció de Jesús. Aquests fets, definitius pel que fa a la missió i el missatge que Jesús ens volia deixar, estan explicats en tots quatre evangelis.

Recordem quina havia estat fins ara la missió de Jesús: predicava el Regne de Déu; parlava de Déu amb autoritat i presentava un Déu proper, com un pare; s'apropava a tothom -especialment als rebutjats, als menyspreats, als pecadors...-; actuava amb llibertat, sovint trencava amb normes i preceptes; crida els qui l'escolten a seguir-lo i proposa un canvi de vida, d'actituds, de cor.

Tot el que va viure i va predicar va incomodar molt els caps religiosos i polítics del seu país fins arribar a pensar en matar-lo. Però la mort no va tenir la darrera paraula sinó que Déu el va resuscitar i continua vivint entre nosaltres.

Fragments de l'evangeli de Lluc:

- * Lc 19, 35-38 (rams)
- * Lc 22, 14-20 (darrer sopar)
- * Lc 22, 39-42 (Getsemaní)
- * Lc 23, 44-49 (mort de Jesús)
- * Lc 24, 1-9 (resurrecció)

Es poden prendre alguns versets més, en funció del temps que es disposi. Tot i que no llegim tota la narració des que Jesús entra a Jerusalem fins que les dones troben el sepulcre buit, convidar-los a que ho llegeixin a casa o comentar algun fet perquè després el puguin buscar (ex. les negacions de Pere). El proper dia parlarem més de la resurrecció i podem comentar el que han llegit o bé si alguna cosa ha quedat pendent d'explicar.

D'aquests fets de la vida de Jesús, comentar quin dia de la Setmana Santa els recordem i quins signes són els més rellevants.

Onzena trobada: Després de la resurrecció: Emaús, cenacle...

Reprenem el darrer text llegit en l'última trobada sobre la resurrecció i el tornem a llegir. També podem fer un breu repàs als fets més rellevants de la passió, mort i resurrecció (algunes vegades hem repartit un full amb uns dibuixos sobre moments de la passió perquè els nens puguin identificar-los i explicar-los). Si han llegit algun fragment més a casa, el poden explicar.

Tot seguit llegim alguns relats de les aparicions de Jesús després de la resurrecció:

- * Mc 16, 12- 13 (Jesús s'apareix a dos deixebles)
- * Lc 24, 13-35 (Els deixebles d'Emaús)
- * Jn 20, 19- 23 o 19-29 (Jesús s'apareix als deixebles) Llegir nota s, t i z.
- * Lc 24, 36-43 (Jesús s'apareix als deixebles)

Destaquem les actituds i sentiments dels deixebles: no s'acaben de creure que el Senyor ha resuscitat, tenen por, dubten... En les trobades amb Jesús, aquest els desitja pau, es dóna a conèixer partint el pa...

Seguim llegint la darrera cita, Lc 24, versets 44-49 (llegir notes b: veure lligam AT i NT i com, Jesús esdevé la revelació definitiva de Déu; i nota e: Jesús continua present entre nosaltres, després de la seva resurrecció a través del seu Esperit; a continuació llegirem "la vinguda de l'Esperit").

- * Lc 24, 50-53 (Ascensió de Jesús)
- * Ac 2, 1-4 (La vinguda de l'Esperit Sant) Llegir Pentecosta en el vocabulari de la Bíblia. Llegir nota h.

A partir d'aquest moment, després de la Pasqua, comença la missió dels deixebles d'escampar la Bona Nova de l'Evangelí, el que havien vist i viscut al costat del Mestre.

Dotzena trobada: Fets i cartes del NT

(Les sessions onze i dotze es poden convertir en una sola, segons el calendari)

Després de la resurrecció de Jesús, va començar la missió dels deixebles. Aquests explicaven la història de Jesús i la Bona Nova que Ell havia portat.

El llibre dels Fets del Apòstols (Ac) es considera una continuació de l'evangeli segons Lluc, que la tradició atribueix a un mateix autor: l'evangelista Lluc. El tema del llibre és l'expansió de l'evangeli. Comença amb l'episodi de la vinguda de l'Esperit Sant i el naixement de l'Església i descriu la vida d'algunes comunitats cristianes. També destaca alguns personatges com Saule -l'apòstol Pau- i la tasca que ell va fer.

* Ac 2, 1-4 (la vinguda de l'Esperit Sant) Ho vam llegir el darrer dia.

* Ac 1, 8 Com es va acomplir la promesa de Jesús ressuscitat als apòstols: ("Vosaltres, quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra").

* Ac 2, 42-47 (vida de la primera comunitat) Llegir nota w.

El llibre dels Fets dels Apòstols subratlla en diversos llocs la unió de cor i de béns que es vivia en aquella primera comunitat de Jerusalem, presentada amb unes característiques que poden constituir un model per a qualsevol altra comunitat de qualsevol lloc i època.

Per conèixer alguns personatges que destaquen en el conjunt de l'obra:

* Ac 9, 26-28 (Saule arriba a Jerusalem)

Comentar com alguns cristians explicaven la història de Jesús i la seva tasca feia que molts homes i dones es convertissin a la fe en el Senyor.

En el Nou Testament també hi ha alguns llibres que són un conjunt de cartes adreçades a diferents comunitats cristianes per part d'alguns deixebles o apòstols de Jesús (com Pau). Segons les comunitats a les quals van adreçades, les cartes ens exposen diferents temes relatius a la fe cristiana, orientacions per a viure com a cristians o per a diferents conflictes que es poden presentar.

* Fl 4, 4-7 ("viviú sempre contents en el Senyor")

* Rm 12, 9-13. 15-18

* 1Co 12, 12-13 (un sol cos amb molts membres)

Podem fer referència a la paràbola del gra de mostassa (Mc 4, 30-31) per recordar com creix i s'escampa el Regne de Déu.

Tretzena trobada: Sagraments

(aquest tema es pot desglossar en dues sessions)

Déu.

Aquesta és la paraula clau que ens plantejem. Déu que dóna seguretat? Déu que ens estalvia els sofriments de la vida? Déu que ens premiarà? Déu que ens castigarà?....

La Bíblia no ens presenta uns homes que busquen Déu, sinó al revés: un Déu que busca a l'home, un Déu que pren la iniciativa: que parla, que es manifesta, que s'introdueix en la vida i la història humanes. I així es parla de Jesús: el "Déu amb nosaltres", "la imatge del Déu veritable", el qui ens parla de la voluntat de Déu de salvar l'home i fer-lo feliç. Ens diu que el camí per aconseguir-ho és l'amor, que Déu és Pare.....

L'actitud de l'home davant aquesta paraula de Déu només té una resposta: obrir-se a Déu, confiar en Ell, seguir els seus camins. D'això s'en diu Fe.

Joan Baptista predicava la vinguda de Déu (no en el Temple) sinó en el cor de cada u. Jesús després de fer una vida absolutament normal a Natzaret, es troba amb Joan Baptista i el seu moviment religiós. Després d'aquest trobament Jesús ja no torna a casa seva sinó que comença a proclamar per tota Galilea (després anirà a Judea i acabarà a Jerusalem) el seu missatge, absolutament original, a la vegada que ho practica amb les seves obres, i això impressiona molt la població. Les paràboles que conservem dites per Jesús demostren una gran capacitat per observar el llenguatge de la natura i de la vida de les persones.

Què és el més original de la seva actuació?

Acollir els pecadors o persones de mala fama, els malalts (apartats), menjar amb ells (el menjar tenia caràcter sagrat), ofereix perdó de part de Déu sense penitència prèvia (deia: véu, que Déu et perdona), defensa aferrissadament la dignitat de tots i és tal l'expectativa que crea que, per tot arreu allà on passa, transforma, dóna alegria, esperança, il·lusió ...

I el missatge, quin és?

Doncs, davant el que predicava Joan Baptista (que el presenta com un jutge o un rei), Jesús porta l'esperança, Déu-Pare que vol el bé per a tots, que ens crida a ser germans, a viure la solidaritat i ajudar-nos uns als altres. Jesús posa a Déu per sobre de tot, per sobre del diner i del poder.

És vàlid avui encara el que diu Jesús?

Jesús ha estat la gran revolució (ha capgirat les coses) i fa que avui, encara, hi ha

molts i molts que segueixen el seu missatge. Per a molts dóna sentit a la vida, esperança per viure i morir.

Com sento i com visc la presència de Déu en la meua vida?

Així ho vivien les primeres comunitats. Ac 2,42-47 (llegir text)

L'Església primera feia una iniciació als qui volien entrar a formar-ne part, i un catecumenat als qui ja en formaven part. I uns gestos (ritus) avalaven aquesta vida de la comunitat: baptisme, confirmació (expressaven la força de l'Esperit), Eucaristia (trobadura de germanor), perdó (quan algú trencava la germanor i comunitat i, per tant, la fidelitat a Déu), beneïen els matrimonis, designaven persones per presidir les comunitats (capellans d'ara) i unció dels malalts (pregaven pels malalts i demanaven la protecció de Déu).

2000 anys després, tenim l'Església.

Quadre

	<i>Edifici</i>	<i>Persones</i>	<i>Què fa</i>	<i>Celebracions</i>
E S G L É S I A				

(segona sessió)

recordar el que vam fer

Com s'expressa que s'estima? Com saber que ets amic amb una persona? com saber que els pares s'estimen?

quadre 7 sacraments

	Símbols	Paraula clau	Textos	Què expressen?
Bateig				
Confirmació				
Eucaristia				
Matrimoni				
Capellà				
Perdó				
Unció malalts				

En la vida : La paraula, la vida, els gestos

En la fe: la Paraula, la vida, els gestos

revisem la catequesi feta aquest any

ANNEXOS

Annex 1:

Per a la sisena trobada (El món de Jesús):

El món de Jesús

En temps de Jesús existien diferents grups que convé conèixer una mica:

* **ESSENIS**. S'havien retirat al desert, on vivien en comunitats per tal de preparar-se a la vinguda del Salvador, i allí resaven i es dedicaven a la meditació. (Joan Baptista formava part d'aquest grup)

* **ESCRIBES**. Coneixien bé l'Antic Testament i es dedicaven a estudiar-lo per descobrir-hi tot allò que volia dir, i poder-ho ensenyar a la gent.

* **FARISEUS**. Vol dir "els separats", no eren amics dels romans i complien al peu de la lletra la llei de Moisès. Es creien els millors davant de Déu, però eren orgullosos, i no tractaven amb els qui no es comportaven com ells. Complien molt bé amb la llei, ja que pregaven, feien almoines, oferien sacrificis... però no tenien caritat amb els altres, no tenien amor al proïsme.

* **PUBLICANS**. S'encarregaven de cobrar els impostos a la gent. Com que tot el que recaptaven era per als seus enemics els romans, el poble anomenava pecadors els publicans, i els menyspreava.

* **SAMARITANS**. Eren els que vivien a la regió de Samaria. No es parlaven amb els jueus.

* **SACERDOTS**. Eren els encarregats de les funcions religioses al Temple de Jerusalem i de sacrificar-hi animals. Alguns sacerdots en comptes d'ensenyar la gent del poble i ajudar-los a ser millors obeint Déu, s'estimaven més de viure bé i fer-se rics. S'havien fet amics del romans i això no semblava bé a la gent senzilla del poble. El **GRAN SACERDOT** era el principal, que manava sobre tots ells.

* **LEVITES**. Eren els ajudants dels sacerdots.

* **SANEDRÍ**. Era l'òrgan més important del govern d'Israel. Format per 71 persones entre sacerdots, escribes i els ancians, representants de les famílies més destacades.

* **POBRES DE JAHVÉ**. Eren persones senzilles i humils que esperaven el Messies com un rei de pau, humil i senzill com ells, que vindria a salvar tothom, especialment els pobres i marginats. (podem trobar-hi els pastors, les dones, gent treballadora...)

Annex 2:

Per a la desena trobada (La pregària)

Pregar és...

- Pregar és escoltar Déu que és al nostre costat i ens estima.
- Pregar és estar atent a les persones que tenim al costat.
- Pregar és aprendre a estimar com ho va fer Jesús.
- Pregar és confiar que Déu té cura de nosaltres com un pare i una mare.
- Pregar és parlar amb Déu que sempre ens escolta.
- Pregar és viure segons la voluntat de Déu, com Jesús.
- Pregar és estimar als qui ens envolten.
- Pregar és contemplar el que tenim com un do de Déu.
- Pregar és tenir esperança, malgrat tot.
- Pregar és perdonar, perdonar-nos, i començar de nou.
- Pregar és obrir els ulls i admirar les meravelles que ens envolten.
- Pregar és agrair a Déu les coses que ha fet per les dones i els homes.
- Pregar és obrir el cor a Déu.
- Pregar és explicar a Déu les meves alegries.
- Pregar és demanar a Déu allò que desitjo per a mi i per als altres.
- Pregar és escoltar Déu que ens parla en el nostre cor.
- Pregar és col·laborar en la construcció del Regne de Déu.
- Pregar és compartir la nostra fe i la nostra vida.
- Pregar és creure i lluitar per un món més just.
- Pregar és estar aprop dels més febles i marginats.
- Pregar és dir a Déu pare o mare.
- Pregar és fer silenci.
- Pregar és lloar i cantar que Déu ens ha salvat.
- Pregar és sentir-se estimat per Déu.
- Pregar és dialogar amb el altres.
- Pregar és oblidar-se d'un mateix i anar a l'encontre dels altres.
- Pregar és...